



• ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΤΕΥΧΟΣ 116 • ΗΜΙΟΝΟΣ • ΜΑΪΟΣ 2002  
• MONTHLY EDITION • NR. 116 • 1/2 YEAR • MAY 2002

ΥΓΕΙΑ  
ΑΣΦΑΛΕΙΑ



Εργοτούπαλλολικό  
Κέντρο  
Αθήνας

E-mail:eka@otenet.gr

# Η Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία στο προσκήνιο Μάιος 2002

Το Δ.Σ. του ΕΚΑ με την απόφασή του να κηρύξει τον Μάιο του 2002 ως μήνα Y & AE σηματοδοτεί και βάζει σε προτεραιότητα τα θέματα της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

**Η** ασφάλεια της εργασίας ακόμη και σήμερα στον αναπτυγμένο τεχνολογικά κόσμο, δεν παύει να αποτελεί μια σημαντικότατη απειλή για την υγεία, τη σωματική ακεραιότητα και όχι σπάνια για την ίδια τη ζωή των εργαζομένων.

Αυτό αφορά όχι μόνο σε αυτούς που δουλεύουν στη λεγόμενη βαριά βιομηχανία ή σε ιδιαίτερως ανθυγιεινά ή επικίνδυνα επαγγέλματα. Ο «επαγγελματικός κίνδυνος» εκτός από την άμεση απειλή, δηλαδή το εργατικό απύχημα με επιπτώσεις την πρόσκαιρη ή μόνιμη αναπηρία ή και το θάνατο, περιλαμβάνει και τη χρόνια φθορά των εργαζομένων σωματική ή ψυχική που προκαλείται από τη μακρόχρονη άθροιση αρνητικών παραγόντων της εργασιακής διαδικασίας, που μπορεί να οδηγήσει στην εμφάνιση κάποιας ειδικής ασθένειας και στην πρώιμη φθορά του οργανισμού.

Για τις επιπτώσεις του επαγγελματικού κινδύνου στη χώρα μας δεν υπάρχει καμμία καταγραφή από κανένα φορέα.

Επίσης, η Πολιτεία δεν έχει φροντίσει να ενημερώσει τους εργαζόμενους που έχουν εν πολλοίς μεγάλη άγνοια των κινδύνων που πιθανόν εγκυμονεί η εργασία τους και των επιπτώσεων που μπορούν να έχουν στην υγεία τους και στη σωματική τους ακεραιότητα. Δεν ενημε-

ρώνει για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων και όχι σπάνια υπάρχει αποπροσανατολισμός σε αγώνα για αποζημιώσεις και διεκδικήσεις επιδομάτων, αντί για απαίτηση ουσιαστικής βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και προσαρμογής του εργασιακού γίγνεσθαι και της όλης παραγωγικής διαδικασίας, στις ανθρώπινες δυνατότητες και ανάγκες των εργαζομένων τουλάχιστον στο μέτρο του εφικτού.

Η Διοίκηση του ΕΚΑ δεν παύει να παρεμβαίνει με όποιο τρόπο μπορεί στα θεσμοθετημένα όργανα της Πολιτείας, να απαιτεί την ενημέρωση των εργαζομένων και να ζητά το θέμα του επαγγελματικού κινδύνου και των μέτρων ασφαλείας να αποτελέσει μάθημα σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.

Στην αρχαιότητα οι πρόγονοί μας με την έκφραση «τα εκ των εργασιών απευκταία» ονομάτιζαν τον επαγγελματικό κίνδυνο.

Επίσης, στο κεφ. 22 στ. 8 της βίβλου της Παλ. Διαθήκης αναφέρεται ότι: «πρέπει να τοποθετείς προστατευτικό κιγκλίδωμα στην οικοδομή μην πέσει κάποιος και σκοτωθεί».

Εκατοντάδες χρόνια αργότερα με μεγάλη εξέλιξη της γνώσης και της πληροφορίας στον αναπτυγμένο υποτίθεται κόσμο, δεν καταγράφονται οι θάνατοι από επαγγελματικές ασθένειες και στα σχολεία μας δεν διδάσκεται το μάθημα της Υγείας και Ασφαλείας της Εργασίας.

Ζούμε σε μια σύγχρονη εποχή τεχνολογικά αναβαθμισμένη NAI ή OXI!

## Η απάντηση είναι NAI.

Αλλά, πρέπει και εμείς οι εργαζόμενοι, οι πολίτες αυτής της γης να αγωνισθούμε μέσα από τα θεσμοθετημένα όργανα για ενημέρωση για καλύτερες συνθήκες δουλειάς.

### Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ:

- Αφιέρωμα Μάιος 2002 • Εγκύλιος ΕΚΑ • Πλαίσιο Κώδικα δεοντολογίας για την ιατρική της εργασίας • Ευφωπαϊκά και άλλα.

### IN THIS ISSUE:

- Dedication to May 2002 • Guidline EKA • Code for occupational medicine • Miscellaneous

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

# Εγκύκλιος ΕΚΑ προς τα Σωματεία μέջη του

Η Ολομέλεια της Διοίκησης του ΕΚΑ σε συνεδρίασή της στις 4 Μάρτη 2002 συζήτησε την απαράδεκτη κατάσταση που υπάρχει στους εργασιακούς χώρους της Αθήνας από την πλευρά της Υγιεινής και Ασφαλείας τους. Κατά την διάρκεια της συζήτησης στην Ολομέλεια, υπογραμμίστηκε η αναγκαιότητα παρέμβασης του ΕΚΑ εξ αιτίας: της συνεχιζόμενης μη τήρησης της Νομοθεσίας Y&AE από τους Εργοδότες, της αναποτελεσματικότητας του ΣΕΠΕ, της έξαρσης των Εργατικών Ατυχημάτων την τελευταία περίοδο, τής συνεχιζόμενης μη καταγραφής των Επαγγελματικών Ασθενειών και της ελλιπούς καταγραφής των Ατυχημάτων.

## Η Ολομέλεια απεφάσισε:

1. Να κηρύξει τον μήνα Μάιο ως μήνα Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία με στόχο την ενεργοποίηση όλων για την προστασία του εργαζόμενου από τον Επαγγελματικό κίνδυνο.
2. Να καταρτίσει πρόγραμμα περιοδειών για την ενημέρωση των Σωματείων και των εργαζομένων για τα δικαιώματά τους και για τις υποχρεώσεις των εργοδοτών όπως αυτά απορρέουν από την υφιστάμενη Νομοθεσία.
3. Να προγραμματίσει Παναθηναϊκή συγκέντρωση των Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας για την ενημέρωσή τους και την ανταλλαγή των εμπειριών.
4. Να παρέμβει προς τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με στόχο την ευαισθητοποίησή τους στα θέματα της Υγιεινής και της Ασφάλειας της Εργασίας.
5. Να συζητήσει με τα Σωματεία και να προετοιμάσει αγωνιστι-

κή κινητοποίηση που θα καταλήξει σε παράσταση στον Υπουργό Εργασίας.

Το ΕΚΑ προτείνει προς όλα τα Σωματεία Μέλη μας :

- Είτε να ορίσουν Γενική Συνέλευση\* με θέμα την Υγιεινή και την Ασφάλεια στην Εργασία ή σε προγραμματισμένη Γενική Συνέλευση να συμπεριλάβουν ενημέρωση επί θεμάτων Y&AE την οποία θα κάνει κλιμάκιο του ΕΚΑ.
- Με απόφαση από τις Γενικές Συνελεύσεις να μας γνωστοποιηθεί η διάθεση στήριξης κινητοποίησης που θα κηρύξει το ΕΚΑ με παράλληλη παράσταση στο Υπουργείο Εργασίας. Με στόχο την πίεση προς την Κυβέρνηση για την εφαρμογή της Νομοθεσίας Y&AE και τον περιορισμό των εργατικών ατυχημάτων.
- Τα κλιμάκια του ΕΚΑ που θα περιοδεύσουν θα συλλέξουν τις σοβαρές περιπτώσεις παραβίασης της Νομοθεσίας Y&AE τις οποίες στο τέλος του Μάη συνολικά θα καταθέσουμε στην Εισαγγελία Αθηνών.
- Οργάνωση Ημερίδας στο τελευταίο 10ήμερο του Μάη στην οποία θα κληθούν οι ΕΥΑΕ της Αθήνας και όπου δεν υπάρχουν τα ΔΣ των Σωματείων, με θέματα:
  - Ενημέρωση επί της Ασφαλιστικής Κάλυψης του Επαγγελματικού Κινδύνου.
  - Ενημέρωση επί της εφαρμογής της Νομοθεσίας Y&AE, του ρόλου του Τεχνικού Ασφάλειας και του Γιατρού Εργασίας και ανταλλαγή εμπειριών.

Τα ζητήματα Y&AE αποτελούν ή πρέπει να αποτελούν την αιχμή του δόρατος των συνδικάτων μιας και άποτονται της υγείας και της ζωής μας στους χώρους εργασίας.

Καλούμε όλους σας να συμμετέχετε στην προσπάθειά μας για την ελαχιστοποίηση αν όχι την εξάλειψη των Επαγγελματικών ασθενειών και των Εργατικών Ατυχημάτων.

\* Τις ημερομηνίες των Γενικών Συνελεύσεων παρακαλούμε να τις στέλνετε στο fax 010-8839271 υπόψιν της συν. Μαρία Μπουρδάκου όπως επίσης και τον αριθμό του fax στο οποίο θα σας απαντήσουμε για την αποστολή κλιμακίου μας. Για πληροφορίες στο τηλέφωνο 010-88 36 917 κα Μπουρδάκου.

## Δραστηριότητα της Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας

- Στις 9 Απρίλη πραγματοποιήθηκε η 2η συνάντηση με την ΓΕΝΟΠ/ΔΕΗ με αντικείμενο την συζήτηση των προτάσεων του ΕΚΑ για την κοινή δραστηριοποίησή μας στην ΔΕΗ ΑΕ επί της θεματολογίας της Υγιεινής και της Ασφάλειας της Εργασίας.
- Πραγματοποιήθηκε η 2η συνάντηση με το Σωματείο των εργαζομένων στην ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ στο πλαίσιο της οποίας έγινε ενημέρωση από τον Γιατρό Εργασίας του ΕΚΑ επί των θεμάτων που μας έθεσε το Σωματείο στην 1η συνάντηση.
- Απεφασίσθη η οργάνωση ευρείας σύσκεψης ΙΣΑ – ΕΚΑ εντός του Μαΐου, με αντικείμενο την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται από την άσκηση της Ιατρικής της Εργασίας.

# Πλαίσιο κώδικα δεοντολογίας και πρακτικής κατά την άσκηση της ιατρικής της εργασίας

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του ΕΚΑ με τον Ιατρικό Σύλλογο της Αθήνας κατατέθηκε προς συζήτηση ένα πλαίσιο κώδικα δεοντολογίας και πρακτικής κατά την άσκηση της Ιατρικής της Εργασίας. Το πλαίσιο αυτό θα είναι αντικείμενο ευρείας σύσκεψης των δύο φορέων που θα οργανωθεί εντός του Μαΐου.

Σύμφωνα με τον κώδικα ο γιατρός εργασίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του πρέπει:

1. Να θέτει σε πρώτη προτεραιότητα την Υγεία και την Ασφάλεια των εργαζομένων στο χώρο εργασίας.
2. Να ασκεί το λειτούργημα και τα καθήκοντά του με βάση τα επιστημονικά δεδομένα διατηρώντας την ηθική του ανεξαρτησία.
3. Να μεριμνά για τον ποιοτικό και ποσοτικό προσδιορισμό των παραγόντων κινδύνου, στους οποίους εκτίθενται οι εργαζόμενοι κατά την εργασία τους και για την ιατρική επίβλεψη της υγείας των (προληπτική και περιοδική) εξειδικευμένη με βάση τους απαντώμενους – κατά περίπτωση – κινδύνους (βιολογικοί δείκτες – *biological monitoring*) διερευνώντας συστηματικά τις επαγγελματικές ασθένειες και συμβάλλοντας στην πρόληψή τους.
4. Να γνωστοποιεί τα συλλογικά ανώνυμα αποτελέσματα των ιατρικών ελέγχων και των μετρήσεων – συνοδευόμενα από τις αξιολογικές του κρίσεις – σε εργοδότη και εργαζόμενους (Επιτροπές Υγειεινής και Ασφάλειας Εργαζομένων, σωματεία κ.λπ) με επιστημονική τεκ-

μηρίωση και αντικειμενικότητα.

5. Να γνωστοποιεί τα ατομικά αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων στον εργαζόμενο προσωπικά, διαφυλάσσοντας το ιατρικό απόρρητο, υπέρ του εργαζομένου.
6. Να αρνείται με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο κάθε παρέμβαση απ' όπου κι αν προέρχεται στην άσκηση των καθηκόντων του, που αντίκειται στην ιατρική δεοντολογία και πρακτική.
7. Να μην επιτρέπει τον επηρεασμό της ιατρικής του κρίσης από κάθε διαμάχη και συμφέρον.
8. Ο γιατρός εργασίας γνωμοδοτεί συμβουλευτικά προς τον εργοδότη σχετικά με την ταυτότητα του εργαζομένου για τη συγκεκριμένη εργασία – απασχόληση, χωρίς να αναφέρει διαγνωστικά στοιχεία ή άλλες ειδικής φύσεως λεπτομέρειες.
9. Ο γιατρός εργασίας κατά την πάγια πρακτική λαμβάνει το ατομικό ιστορικό του εργαζομένου, συντάσσοντας τον Ατομικό Ιατρικό Φάκελο Επαγγελματικής Υγείας, συμπληρωμένο με τα ευρήματα της κλινικής εξέτασης και των κατά περίπτωση εξειδικευμένων εργαστηριακών εξετάσεων που κρίθηκαν από τον ίδιο αναγκαίες. Μεριμνά παράλληλα για την τήρηση, με δική του ευθύνη, των σχετικών ιατρικών αρχείων, ώστε να προστατεύεται και πρακτικά το σχετικό ιατρικό απόρρητο του περιεχομένου τους. Δεν αποτελεί αποδεκτή ιατρική πρακτική ή μέσω ερωτηματολογίου αυτοσυμπλήρωση του ατομικού ιστορικού από τον κάθε εργαζόμενο.
10. Να συνεργάζεται με γιατρούς άλλων ειδικοτήτων και άτομα που απασχολούνται στους τομείς της Υγειεινής και Ασφάλειας, την εργοδοσία, τις ΕΥΑΕ, τα σωματεία και τους αρμόδιους κρατικούς φορείς (Επιθεωρήσεις Εργασίας).
11. Να προσπαθεί συνεχώς να είναι ενημερωμένος για τις εξελίξεις και τα νέα επιστημονικά δεδομένα βελτιώνοντας τις ιατρικές του γνώσεις στο συγκεκριμένο θεματικό πεδίο της ιατρικής της εργασίας.
12. Να πληροφορεί με τρόπο συστηματικό και τεκμηριωμένο τους εργοδότες και τους εργαζόμενους για τις επιπτώσεις στην υγεία και ασφάλεια από την έκθεση των εργαζομένων σε βλαπτικούς παράγοντες κατά την εργασία (φυσικούς, χημικούς, βιολογικούς, εργονομικούς).
13. Να συμβάλει με τις γνώσεις και τις υποδείξεις του στον ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό των θέσεων εργασίας, προσαρμόζοντας την εργασία στον άνθρωπο, προστατεύοντας και προάγοντας αποτελεσματικά την υγεία των εργαζομένων.

## Χρήσιμες Διευδύνσεις στο Διαδίκτυο

### Ελληνικές

- ➔ Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων  
Επικούρου 29, 105 53 Αθήνα  
Τηλ.: (010) 3214327, Φαξ: (010) 3214294  
Ιντερνετ: <http://www.osh.gr>  
με τις υπηρεσίες της:
  - Διεύθυνση Συνθηκών Εργασίας  
Τηλ.: (010) 3214673, φαξ: (010) 3214823  
Ιντερνετ: <http://www.osh.gr/workcond>
  - Κέντρο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας  
Τηλ.: (010) 3214147, φαξ: (010) 3214197  
Ιντερνετ: <http://www.osh.gr/kyaε>
- ➔ Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων  
Σταδίου 19, 101 10 Αθήνα  
Τηλ.: (010) 5295001, Φαξ: (010) 5295368
- ➔ Ελληνικό Εσπειριακό Σημείο του δικτύου του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία  
Ιντερνετ: <http://www.gr.osha.eu.int>
- ➔ Τμήμα Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγιεινής του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας  
Αριστοτέλους 17, 101 87 Αθήνα  
Τηλ.: (010) 5222393, Φαξ: (010) 5243426

### Διεθνείς

- ➔ European Agency for Safety and Health at Work  
Ιντερνετ: <http://osha.eu.int>
- ➔ International Occupational Safety and Health Information Centre  
του International Labour Organization  
Ιντερνετ: <http://www.ilo.org/public/english/protection/safework/cis>
- ➔ International Labour Organization  
Ιντερνετ: <http://www.who.int>
- ➔ European Foundation for the improvement of Living and Working Conditions  
Ιντερνετ: <http://www.eurofound.ie>
- ➔ European Environment Agency  
Ιντερνετ: <http://www.eea.eu.int>
- ➔ Major Accident Hazards Bureau του Joint Research Centre  
του European Commission  
Ιντερνετ: <http://mahbsrv.jrc.it>
- ➔ United Nations Environment Programme  
Ιντερνετ: <http://www.unep.org>